

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра географії та природознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор

Шарин С.В.

25.11

2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В 65 Організація наукових досліджень
(шифр і назва навчальної дисципліни)

ОП «Географія»

спеціальність 106 «Географія»

10 «Природничі науки»

(галузь знань)

Факультет природничих наук

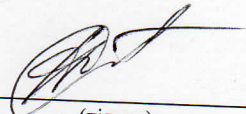
(назва факультету)

Робоча програма з курсу «Організація наукових досліджень» для студентів спеціальності 106 *Географія*, галузь знань 10 «Природничі науки». „15” вересня 2020 р. – 16 с.

Розробник: Фоменко Наталія Володимирівна, доцент кафедри географії та природознавства, кандидат географічних наук.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри географії та природознавства

Протокол від “15” вересня 2020 р. № 1

Завідувач кафедри географії та природознавства (Атаманюк Я.Д.)
“15” вересня 2020 р.
(підпис)

Схвалено науково-методичною радою факультету природничих наук.
Протокол від “23” вересня 2020 р. № 1

“23” вересня 2020 р.
Голова (Атаманюк Я.Д.)
(підпис)

© Фоменко Н.В., 2020 рік
© ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 10 Природничі науки (шифр і назва)	Дисципліни вільного вибору студента	
Модулів – 1	Спеціальність: <u>106 Географія</u> Освітня програма: <u>географія</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		3-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Реферат-доповідь на актуальну тему курсу (на вибір викладача)			
Загальна кількість годин – 90		6-й	-
	Лекції		
		12 год.	-
		Практичні, семінарські	
		18 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	-
		Індивідуальні завдання: __ год.	
		Вид контролю: залік	
Тижневих годин для денної форми навчання:	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр		
аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – **33%: 67%**

для заочної форми навчання -

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: формування сучасного наукового світогляду, вироблення навиків проведення науково-дослідницької роботи в географічних дослідженнях.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є: сформулювати уявлення про основні концепції методології науки, роль особистості вченого у процесі формування наукової школи, інформаційну базу наукового дослідження в географії.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- принципи наукового дослідження в географії;
- визначення об'єкту, предмету, мети, завдань дослідження;
- етапи наукового дослідження в географії;
- типи наукових звітів;

Вміти:

- вибирати та формулювати проблему дослідження;
- шукати необхідну наукову інформацію;
- обирати методологічну основу географічного дослідження
- реферувати літературні джерела;
- брати участь в науковій дискусії;
- формулювати об'єкт і предмет дослідження;
- формулювати і перевіряти наукові гіпотези;
- формувати комплекс методик для дослідження обраного предмету;
- збирати емпіричні дані;
- проводити обробку та інтерпретацію емпіричних даних;
- оформлявати наукові звіти;
 - представляти результат дослідження на наукових конференціях та семінарах.

Компетентності:

- Аналізувати географічний потенціал території
- Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук.
- Застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних та суспільних процесів формування і розвитку геосфер.
- Навички роботи із сучасною приладною базою та загальні й спеціалізовані методи роботи з географічними об'єктами, явищами та процесами в польових і лабораторних умовах, здійснювати аналіз й оцінку стану природних та природно-антропогенних геосистем для розвитку туризму.

Результати навчання:

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у професійній діяльності з географії або у процесі навчання із

застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та суспільних об'єктів та процесів.

- Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
- Здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проектів.
- Самостійно досліджувати природні матеріали та статистичні дані(у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і презентувати результати.
- Здатність до планування, організації та проведення досліджень підготовки звітності

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні аспекти наукових досліджень. Роль, місце і значення науки для суспільства; Наукова картина світу; НДР та науковий потенціал України; Форми підготовки наукових кадрів. Мета і завдання курсу; Зв'язок курсу з іншими науками.

Тема 2. Методологія та методи наукового дослідження. Основні функції науки. Деякі теоретичні аспекти наукових досліджень. Методологія наукового дослідження; Наукові методи та їх систематика; Загальна схема наукового дослідження.

Тема 3. Напрямки і методики наукових досліджень. Вибір теми дослідження; Конкретизація проблеми дослідження; Методика дослідницької роботи; Основні напрями досліджень в сучасній географічній науці

Тема 4. Організація роботи в процесі дослідження. Організація роботи дослідника; Підготовка до дослідження; Планування і проведення робіт; Види навчально-дослідницьких робіт

Тема 5. Інформаційна база наукових досліджень. Види джерел інформації; Аналіз вихідної інформації і методик роботи з літературними джерелами; Галузева науково-технічна інформація.

Тема 6. Пошук та опрацювання наукової інформації.

Складання плану дослідження; Етапи проведення досліджень; Науковий колектив –першооснова формування наукової інформації.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	П	Лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Загальні аспекти наукових досліджень.	20	2	2			16
Тема 2. Методологія та методи наукового дослідження	20	2	4			14
Тема 3. Напрямки і методики наукових досліджень.	10	2	4			4

Тема 4. Організація роботи в процесі дослідження.	20	2	2			16
Тема 5. Інформаційна база наукових досліджень	10	2	2			6
Тема 6. Пошук та опрацювання наукової інформації.	10	2	4			4
Разом	90	12	18			60
Усього годин за 8 семестр	90	12	18			60

5. Зміст лекційного матеріалу

№ з/п	Назва теми лекції	Зміст лекції
1.	Загальні аспекти наукових досліджень.	1.Роль, місце і значення науки для суспільства; 2.Наукова картина світу; 3.НДР та науковий потенціал України; 4.Форми підготовки наукових кадрів. 5.Мета і завдання курсу; 6.Зв'язок курсу з іншими науками.
2.	Методологія та методи наукового дослідження.	1. Основні функції науки. 2.Деякі теоретичні аспекти наукових досліджень. 3.Методологія наукового дослідження; 4.Наукові методи та їх систематика; 5.Загальна схема наукового дослідження.
3.	Напрямки і методики наукових досліджень.	1. Вибір теми дослідження; 2.Конкретизація проблеми дослідження; 3.Методика дослідницької роботи; 4.Основні напрями досліджень в сучасній географічній науці.
4.	Організація роботи в процесі дослідження.	1. Організація роботи дослідника; 2.Підготовка до дослідження; 3.Планування і проведення робіт; 4.Види навчально-дослідницьких робіт
5.	Інформаційна база наукових досліджень.	1. Види джерел інформації; 2.Аналіз вихідної інформації і методик роботи з літературними джерелами; 3.Галузева науково-технічна інформація
6.	Пошук та опрацювання наукової інформації.	1. Складання плану дослідження; 2.Етапи проведення досліджень; 3.Науковий колектив –першооснова формування наукової інформації.

Денна форма навчання

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історичні аспекти становлення науки.	2
2	Теоретико-методологічні та методичні основи наукового пізнання в наукових дослідженнях.	2
3	Організація процесу географічного дослідження. Основні етапи роботи. Об'єкт і предмет дослідження	2
4	Первинні матеріали наукових досліджень	2
5	Етапи наукових досліджень	2
6	Правові, понятійні і організаційні засади наукової діяльності в Україні.	2
7	Організаційні аспекти наукової діяльності.	2
8	Методи географічних досліджень: картографічний, історичний, статистичний, математичний, контент-аналіз, соціологічні методи та ін.	2

Денна форма навчання

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методи наукового пізнання як основа наукової творчості. Основні рівні наукового пізнання. <i>(Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, підготовку до семінарського заняття)</i>	7
2	Формулювання тем, цілей і задач наукового географічного дослідження. <i>(Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, підготовку до семінарського заняття)</i>	16
3	Організація процесу географічного дослідження. Основні етапи роботи. Об'єкт і предмет дослідження. <i>(Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, підготовку до семінарського заняття)</i>	14
4	Методи географічних досліджень: картографічний, історичний, статистичний, математичний, контент-аналіз, соціологічні методи та ін. <i>(Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, підготовку до семінарського заняття)</i>	4
5	Основи проведення географічних досліджень. Підготовчий період, польовий етап, камеральні розрахунки. <i>(Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, підготовку до семінарського заняття)</i>	16

	<i>заняття)</i>	
6	Загальні вимоги і правила оформлення науково-дослідної роботи. <i>(Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, підготовку до семінарського заняття)</i>	6
7	Загальні вимоги і правила оформлення науково-дослідної роботи. <i>(Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, підготовку до семінарського заняття)</i>	4

9. Система поточного та підсумкового контролю результатів навчання

Залік (3 семестр)

Поточне тестування та контроль самостійної роботи				Сума
Тестове опитування за лекційним матеріалом	Оцінки за усні відповіді	Індивідуальне науково-дослідне завдання	Залік	
30	10	10	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-25	Б	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	----------	---	---

10. Рекомендована література

1. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч.посібник/О.В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2006.-206 с.
2. Лудченко А.А., Лудченко Я.А., Примак Т.А. Основы научных исследований: Учеб. пособие / Под ред. А.А. Лудченко. — 2-е изд., стер. – К.: О-во "Знания", КОО, 2001. – 113 с.
3. Методи географічних досліджень (Блок. Методи соціально-економіко-географічних досліджень). Конспект лекцій / Укл. Коновалова Н.І. - Чернівці: Рута, 2004. - 40 с.
4. Методологія і методика наукових досліджень із соціально-економічної географії: Конспект лекцій / Укл. Н.І.Коновалова, М.М.Цепенда. - Чернівці: Рута, 2007. - 50с.
5. Організація і методологія наукових досліджень із соціально-економічної географії: Конспект лекцій. Част. 1. / Укл. Н.І.Коновалова, М.М.Цепенда. - Чернівці: Рута, 2005. - 38с.
6. П'ятницька-Позднякова І.С. Основы научных исследований у вищій школі: Навч.посібник /І.С. П'ятницька-Позднякова. – К.: Центр навчальної літератури, 2003.-116 с.
7. Ростовський В.С. основи наукових досліджень і технічної творчості: підруч/В.С. Ростовський, Н.В. Дібрівська.-К.: Центр учбової літератури, 2009.-96 с.
8. Соловйов С.М. Основы научных исследований. – К.: Центр учбової літератури, 2007
9. Топчієв О.Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики: Навчальний посібник. - Одеса: Астропринт, 2005. - 632
- 10.Багров НБ. Региональная геополитика устойчивого развития К: Либидь, 2002. - 256 с.
- 11.Джаман В.О. Регіональні системи розселення: демографічні аспекти. - Чернівці: Рута, 2003. - 392 с.
- 12.Методика соціально-економгеографічного дослідження низового адміністративного району: Навчально-методичний посібник / Укл. Коновалова Н.І., Чубрей О.О. - Чернівці: Рута, 2007. -51 с.
- 13.Топчієв О.Г. Про предметну область і предмет суспільної географії / Український географічний журнал, 2004. - №2. - С.3-7.

14.Шаблій О.І. Основи загальної суспільної географії. – Львів: Вид. центр ЛНУ, 2003.-444с.

15.Шаблій О.І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. -Львів: Львів.ун-т ім. І.Франка, 2001. -744с.